Diakonian ylimääräisen kehysmäärärahan käyttösuunnitelma

Herttoniemen seurakunnan seurakuntaneuvosto
3.11.2026
187/02.00.01/2025

Esittelijä Kirkkoherra, Herttoniemen seurakunta Helaseppä Minnamari

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto päättää hyväksyä oheisen liitteen mukaisen raamisuunnitelman yhteisen kirkkovaltuuston myöntämän ylimääräisen diakoniamäärärahan käyttämisestä kuitenkin siten, että rahojen kohdistusta on mahdollista tarvittaessa muuttaa.

Käsittely

Diakoniatyöntekijät Hanna Hänninen ja Niina Marjanen vierailevat kokouksessa ja esittelevät asiaa yhdessä kirkkoherran kanssa.

Päätös

Selostus

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti kesäkuun kokouksessaan (§ 52/2026) jakaa kertaluonteisen 500 000 euron lisämäärärahan seurakuntien kesken laskettuna samojen sosioekonomisten tunnuslukujen perusteella, joita käytetään seurakuntien talousarviomäärärahojen jakoperusteena. Lisämäärärahan tarkoituksena on vahvistaa seurakuntien mahdollisuuksia tukea vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevia helsinkiläisiä.

Yhteisen kirkkoneuvoston päätöksessä todetaan, että kunkin seurakunnan seurakuntaneuvosto päättää lisämäärärahan tarkemmasta käytöstä paikallisten tarpeiden mukaisesti. Kirkkoherroja on pyydetty valmistelemaan lyhyt yhteinen kuvaus siitä, miten seurakunnat voivat vahvistaa lisämäärärahan avulla helsinkiläisten taloudellista tukemista.

Herttoniemen seurakunnan lisämäärärahaosuus on 26 512 €. Kirkkoherra Minnamari Helaseppä on käynyt lisämäärärahaan liittyen keskustelun seurakunnan diakoniatyöntekijöiden Hanna Hännisen, Karoliina Hämäläisen ja Niina Marjasen sekä heidän esihenkilönsä pastori Jenni Kallion kanssa ja pyytänyt näitä laatimaan ehdotuksen ylimääräisen diakoniamäärärahan käyttämiseksi. Ehdotus on kokonaisuudessaan liitteenä.

Määrärahan on toivottu vahvistavan pitkälle tulevaisuuteen tähtäävien toimintatapojen luomista ja seurakuntalaisten toimijuutta ja osallisuutta. Seurakunnan diakonit ehdottavat lähiesihenkilönsä kanssa sen vuoksi seuraavia käyttötarkoituksia:

1. **Myllypuron kirkon yhteisöruokailun ja muun kokoavan toiminnan vapaaehtoistyöntekijöiden määrän lisääminen, ryhmäyttäminen, koulutukset ja sitouttaminen - 2000 €.**

   Myllypuron kirkon yhteisöruokailu vastaa omalta osaltaan vähävaraisuuden lisääntymisen aiheuttamiin haasteisiin ja tuo ihmisiä yhteen. Se on kohtaamisen paikka. Yhteisöruokailussa ja muussa kokoavassa toiminnassa on ollut pitkään liian vähän vapaaehtoisia auttamassa järjestelyissä, minkä vuoksi diakoniatyöntekijöille ei jää aikaa kohtaamiseen.

   Tavoitteena on kehittää vapaaehtoistoiminnan toimintamalli, joka a) tukee uusien vapaaehtoisten rekrytointia b) vahvistaa vapaaehtoisyhteisöä sekä c) edistää vapaaehtoisten perehdyttämistä ja sitoutumista, ja osaamista vastaavien tehtävien löytämistä.

   Rahaa hyödynnettäisiin erityisesti vapaaehtoisyhteisön rakentamiseen ja vahvistamiseen. Määrärahaa käytettäisiin esimerkiksi markkinointiin, uusien vapaaehtoisten tavoittamiseen sekä yhteisöllisyyttä tukevaan toimintaan, kuten retkiin, virkistysiltoihin ja koulutuksiin. Tavoitteena on luoda sitoutunut ja toimiva vapaaehtoisverkosto erityisesti Myllypuron ruokailun, mutta myös laajemmin jalkautuvan ja kokoavan toiminnan tueksi, joka palvelee seurakuntaa myös pitkällä aikavälillä.

2. **Diakoninen lähiretki/retkitoimintayhteisö, ja varttuneempien kaupunkilaisten kesätoiminnan kehittäminen - 2500 €.**

   Diakoniselle, matalan kynnyksen kohtaamispaikalle on ollut alueella pitkäaikainen tarve. Kevätkaudella toteutettaisiin 3–4 lähiretkeä erilaisiin kaupunkikohteisiin. Tavoitteena on luoda pysyvä retkiyhteisö, joka kokoontuu sekä syys- että kevätkaudella ja tarjoaa osallistujille mahdollisuuden yhteiseen tekemiseen, kulttuurielämyksiin ja vertaistukeen.

   Toiminta vahvistaa osallistujien sosiaalista hyvinvointia, ehkäisee yksinäisyyttä sekä lisää arkiliikuntaa ja aktiivista osallisuutta. Määrärahaa käytettäisiin lähiretkien kuluihin, kuten ruokailuihin, HSL-lippuihin ja mahdollisiin sisäänpääsymaksuihin. Kohderyhmänä ovat erityisesti omaa yhteisöä etsivät varttuneemmat kaupunkilaiset.

   Lähiretkiyhteisön lisäksi kesä- ja syyskaudella kehitettäisiin alueen asukkaiden tarpeita vastaavaa toimintaa. Toimintaa voitaisiin toteuttaa esimerkiksi kesäkahviloiden yhteydessä sekä muina hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistavina paikallisina kohtaamisina. Tavoitteena on tarjota mielekästä toimintaa myös kesäkaudella, jolloin monet säännölliset ryhmät ovat tauolla.

3. **Yhteisöruokailukokeilut – 5000 €**

   Herttoniemen alue on tilakysymysten vuoksi jäänyt osittain seurakunnan toiminnan katveeseen. Alueella on kuitenkin tunnistettavissa vähävaraisuuteen, yksinäisyyteen ja osallisuuden puutteeseen liittyviä haasteita. Määrärahaa käytettäisiin kokeiluluonteisten yhteisöruokailujen järjestämiseen Herttoniemen alueella esimerkiksi soppatykkitoiminnan muodossa. Samalla selvitetään mahdollisuutta hankkia seurakunnalle oma soppatykki tulevaa toimintaa varten.

   Yhteisöruokailukokeiluja voidaan toteuttaa toimintakauden aikana myös muilla alueilla sekä osana muita matalan kynnyksen yhteisöllisiä tapahtumia.

   Toiminnan tavoitteena on vahvistaa alueen asukkaiden osallisuutta, lisätä yhteisöllisyyttä sekä madaltaa kynnystä tutustua seurakunnan toimintaan. Ruokailujen yhteydessä voidaan kohdata alueen asukkaita, kertoa seurakunnan palveluista ja tapahtumista sekä ohjata tarvittaessa diakonisen tuen ja palveluiden piiriin.

   Samalla vahvistetaan yhteistyötä alueen järjestöjen, kaupungin toimijoiden ja muiden paikallisten verkostojen kanssa sekä kehitetään uusia tapoja tavoittaa avun tarpeessa olevia ihmisiä. Toiminnassa hyödynnetään yhteistyötä esimerkiksi Stadin Safkan, Naapurikeräyksen sekä muiden alueen verkostotoimijoiden, kuten Marttojen, yhteisötalojen ja Lions Clubin kanssa.

   Toiminnan kautta kerätään kokemuksia ja arviointitietoa siitä, miten yhteisöruokailut voivat tukea diakoniatyön tavoittavuutta sekä toimia välineenä yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja alueellisen verkostoyhteistyön vahvistamisessa. Tavoitteena on luoda toimintamalli, jota voidaan hyödyntää ja kehittää osana seurakunnan pitkäjänteistä yhteisöllistä diakoniatyötä ja myös vapaaehtoistoimintaa.

4. **Yhteistyö Matteuksen kirkon Varustamon Waste to Feast -yhteisöruokailun kanssa – 2000 €**

   Matteuksen kirkolla Itäkeskuksessa toimii seurakuntien yhteinen hävikkiruokaravintola Snellu cafe, jossa tarjotaan hyvin edullista lounasta joka viikko ma-to. Rahalla ostettaisiin ruokalippuja, joilla voitaisiin tarjota kokeiluna diakonia-asiakkaille. Jaossa on kertalippuja sekä 5 lounaan lippuja. Yhteistyötä arvioidaan ja kehitetään kauden aikana.

5. **Hyvinvointitapahtuma syksylle 2027–1000 €.**

   Jaksamisen kysymykset ovat monelle akuutteja. Rahat käytettäisiin syksyllä 2027 järjestettävän virkistyspäivän ohjelma- ja tarjoilukuluihin. Tilaisuus toteutetaan yhteistyössä verkostojen ja naapuriseurakuntien kanssa. Tilaisuus tukee erityisesti nuorten aikuisten, maahanmuuttajataustaisten, ja työikäisten jaksamista. Tilaisuudesta kerätään palautteet.

6. **Diakonialeiri (leiri nimetään myöhemmin kohderyhmän varmistuessa) syksylle 2027–2500 €.**

Seurakunnalla on leirivaraus aikuisille Lohirannan leirikeskuksesta 10.-12.12.2027. Leiri on mahdollisuus yhteyden kokemiseen, ystävystymiseen, virkistäytymiseen ja kohtaamiseen. Selvitellään mahdollisuutta toteuttaa leiri rovastikunnallisessa yhteistyössä ja pohditaan vielä, mikä olisi tärkein kohderyhmä tällaiselle. Raha käytettäisiin maksuvapautuksiin sekä leirin ohjelma- ja materiaalikuluihin.

7. Maksuvapautukset lasten ja perheiden retkiin ja leireihin – 2000 €

Seurakunnalla on olemassa olevaa aktiivista leiri- ja retkitoimintaa lapsille ja lapsiperheille. Maksuvapautuksilla mahdollistetaan osallistuminen myös vähävaraisille perheille. Rahan turvin perheitä voidaan myös diakoniatyöstä rohkeammin ohjata mukaan osallistumaan.

8. Reagointirahasto

Diakoniatyöhön tulee vuoden aikana verkosto- ja yhteistyöpyyntöjä sekä mahdollisilta yhteistyökumppaneilta että rovastikunnan toimijoilta. Reagointirahaston varoja voitaisiin käyttää näihin tarpeisiin vastaamiseen, alueelliseen jalkautuvaan kehittämistyöhön sekä olemassa olevien yhteistyösuhteiden suunnitelmalliseen syventämiseen ja koordinointiin.

Lisäksi rahastoa voitaisiin käyttää diakoniatyöntekijöiden yhteisen harkinnan perusteella asiakkaiden äkillisiin ja kiireellisiin avuntarpeisiin tilanteissa, joissa esimerkiksi kirkon diakoniarahaston avustusta ei myönnetä tai myönnetty avustussumma ei ole riittävä tarpeeseen nähden.

Asiakastyön osalta reagointirahaston painopisteitä olisivat erityisesti:

1. **Alueelle muuttaneiden tukeminen**, esimerkiksi kodin perustamiseen liittyvissä hankinnoissa. Tukea voitaisiin kohdentaa muun muassa rajatuilla S-ryhmän lahjakorteilla.
2. **Lapsiperheiden tukeminen**, kuten vaatetus-, harrastus- ja muut arkea tukevat hankinnat.

Samalla kehitettäisiin toimintamalleja, joilla voidaan entistä paremmin tavoittaa ja tukea alueelle muuttaneita opiskelijoita, perheitä ja työikäisiä. Tavoitteena on helpottaa heidän kiinnittymistään uuteen asuinalueeseen, tarjota matalan kynnyksen tukea elämänmuutostilanteissa sekä tehdä seurakunnan palvelut tutuiksi. Näin voidaan vahvistaa osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja luontevien yhteyksien syntymistä omaan seurakuntaan.

Lapsivaikutusten arvioinnin osalta todetaan, että tehdyissä ehdotuksissa on huomioitu useissa kohtaa lapsiperheiden kiristynyt taloudellinen tilanne.

Lisätiedot

Kirkkoherra Minnamari Helaseppä, 09 2340 3302

minnamari.helaseppa@evl.fi

Jakelu

Diakonit
Jenni Kallio